

11
R O Z K A Z
PREZIDENTKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 9. augusta 2023

k 79. výročiu Slovenského národného povstania

Čl. 1

Mužstvo a poddôstojníci!
Dôstojníci a generáli!
Zamestnanci!

29. augusta 2023 uplynie už 79 rokov od vyhlásenia Slovenského národného povstania, ktoré svojím rozsahom, charakterom sledovaných cieľov a významom bolo historickým činom demonštrujúcim vôľu svojbytného národa vziať svoj osud a riadenie budúcnosti do vlastných rúk.

Táto udalosť, ktorá zásadným spôsobom ovplyvnila chod našich dejín, vyvrcholila v rozhodujúcej fáze 2. svetovej vojny odporom antifašistickej a demokratickej časti obyvateľstva vtedajšieho slovenského štátu proti ľudáckemu totalitnému režimu a proti jeho spojenectvu s nacistickým Nemeckom.

Ozbrojený odpor slovenského národa prinútil nemecké nacistické velenie k nasadeniu značných vojenských síl a prostriedkov. Tieto sily a prostriedky im citeľne chýbali najmä na východnom fronte, kde sa v tomto čase nemecká armáda snažila spomaľovať postup Červenej armády.

V Banskej Bystrici, v centre Slovenského národného povstania, sa vytvorilo veliteľstvo 1. československej armády na Slovensku. Zámerom velenia bolo brániť povstalecké územie, na ktorom po vypuknutí Povstania žilo približne 1,7 milióna obyvateľov a ktoré sa rozprestieralo na ploche 20 000 km², až do príchodu sovietskej Červenej armády.

Povstalecká armáda a partizánske jednotky napriek nedostatkom, ktoré znižovali ich bojovú hodnotu, dokázali úspešne vzdorovať nemeckým jednotkám dva mesiace. Dokázali to v obkľúčení a v tyle nemeckých frontových vojsk. Napriek vojenskej porážke, ktorú utrpeli v posledných dňoch októbra 1944, nedošlo k ich úplnému zničeniu ani ku kapitulácii či skončeniu organizovaného ozbrojeného odporu. Odpor časti síl povstaleckej armády a partizánov pokračoval v podmienkach partizánskeho spôsobu vedenia bojovej činnosti až do definitívneho oslobodenia Slovenska.

Mužstvo a poddôstojníci!
Dôstojníci a generáli!
Zamestnanci!

V našich, ale aj v európskych dejinách protifašistického odporu je Slovenské národné povstanie zapísané ako dôležitý, neprehliadnuteľný historický fakt. Stalo sa neoddeliteľnou súčasťou

európskej protifašistickej a národnooslobodzovacej vlny, ktorá sa nezadržateľne dvíhala od základného prelomu na frontoch v roku 1943. Zjednotením síl domácej a zahraničnej rezistencie a s podporou najširších vrstiev obyvateľstva sa povstalcami podarilo vytrhnúť Slovensko zo spojenecko-satelitného postavenia v rozkladajúcom sa pakte štátov Osi a previesť ho na stranu víťaziacich armád spojencov.

Čl. 2

Mužstvo a poddôstojníci!
Dôstojníci a generáli!
Zamestnanci!

Rozvíjajte odkaz Slovenského národného povstania ako jedného z hlavných zdrojov národných a vojenských tradícií ozbrojených síl Slovenskej republiky.

Čl. 3

Ukladacie ustanovenie

Všetkým veliteľom (náčelníkom, riaditeľom) ukladám vykonať pri príležitosti 79. výročia Slovenského národného povstania slávnostné nástupy alebo zhromaždenia v útvaroch a zariadeniach ozbrojených síl Slovenskej republiky.

Čl. 4

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujem rozkaz prezidentky Slovenskej republiky č. 2/2022 k 78. výročiu Slovenského národného povstania.

Čl. 5

Účinnosť

Tento rozkaz nadobúda účinnosť 22. augusta 2023.

Zuzana Č A P U T O V Á v. r.
prezidentka
Slovenskej republiky

Č. VHÚ-8-113/2023